

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta propunere legislativă are în vedere modificarea și completarea *Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și a Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European*, în vederea introducerii unor prevederi referitoare la înregistrarea și soluționarea sesizărilor/întâmpinărilor din secția de votare și a unor sancțiuni cu privire la nerespectarea acestora. De asemenea, am prevăzut introducerea unei noi rubrici în procesele-verbale, care să permită membrilor birourilor secțiilor de votare să consemneze refuzul de a semna respectivele procese-verbale, în cazul în care se înregistrează nereguli în timpul procesului de votare. În contextul în care, la alegerile din 9 iunie 2024, 1,5 milioane de voturi au fost anulate sau pierdute¹ și având în vedere neregulile semnalate de către membrii birourilor secțiilor de votare sau de către observatorii independenți, considerăm că aceste modificări și completări sunt esențiale pentru a garanta pe viitor un proces electoral transparent, corect și eficient.

Inițiativa legislativă prevede următoarele modificări și completări:

- 1. Obligația președintelui biroului electoral sau, în lipsa acestuia, a loctiitorului, de a primi și înregistra orice sesizare sau întâmpinare scrisă cu privire la nereguli produse în timpul procesului de votare.**

Această prevedere se regăsește atât în Legea nr. 208/2015, cât și în Legea nr. 33/2007, motiv pentru care o transpunem și în Legea nr. 115/2015, pentru a proteja integritatea procesului electoral și a asigura o mai bună desfășurare a alegerilor.

- 2. În situația în care președintele/loctiitorul secției de votare refuză să primească sesizări/întâmpinări scrise, reglementăm posibilitatea ca acestea să fie transmise prin mijloace electronice către birourile electorale de circumscripție sau, după caz, către birourile județene sau ale sectoarelor municipiului București.**

Prin introducerea posibilității de a transmite sesizările sau întâmpinările prin mijloace electronice, asigurăm un cadru eficient pentru ca toate neregulile să fie raportate și analizate. Participanții la procesul electoral vor dispune de o modalitate alternativă de a raporta neregulile, în situația în care președintele sau loctiitorul secției de votare nu respectă obligațiile legale. Astfel, problemele întâmpinate vor fi luate în calcul și investigate corespunzător.

¹ Conform datelor puse la dispoziție de către Biroul Electoral Central, la alegerile din 9 iunie 2024, au fost înregistrate aprox. 1,5 milioane de voturi nule: europarlamentare – 488.487 voturi nule, primari – 258.127 voturi nule, consilii locale – 309.671 voturi nule, consilii județene – 219.000 voturi nule și președinți de CJ-uri – 200.407 voturi nule.

3. Existența unei rubrici separate în procesele-verbale pentru a da posibilitatea membrilor secțiilor de votare să consemneze motivele pentru care refuză semnarea acestora.

La momentul actual, doar președintele poate menționa motivul pentru care un membru al secției de votare refuză să semneze procesul-verbal. Propunem introducerea unei rubrici separate în procesele-verbale pentru a da posibilitatea membrilor birourilor secțiilor de votare să consemneze ei înșiși motivele pentru care refuză semnarea acestora, dacă situația o impune. Ne asigurăm astfel că toate aspectele și problemele semnalate vor fi consemnate. În cazul în care vor apărea contestații sau investigații ulterioare, procesele-verbale care includ aceste informații vor oferi autorităților o bază documentară suplimentară în vederea adoptării unor soluții.

4. Reglementarea sancțiunilor pentru nerespectarea prevederilor legale mai sus-menționate

Pentru a descuraja abaterile de la obligațiile legale ale președinților/locuitorilor secțiilor de votare, am prevăzut sancțiuni pentru:

- refuzul de a primi și înregistra sesizările sau întâmpinările scrise;
- refuzul de a permite membrilor birourilor secțiilor de votare completarea rubricii separate din procesul-verbal.

Măsurile propuse contribuie la o desfășurare corectă și echitabilă a procesului electoral, fiind esențiale pentru asigurarea integrității și transparenței. Considerăm că fiecare sesizare trebuie înregistrată, iar refuzul membrilor birourilor secțiilor de votare de a semna procesul-verbal trebuie documentat corespunzător, pentru a nu lăsa loc de interpretări și abuzuri. Fără aceste măsuri minime de protecție, încercările de a semnală neregulile din secțiile de vot pot rămâne fără efect, iar cei care comit abuzuri scapă fără a putea fi trași la răspundere.

Întrucât o bună desfășurare a alegerilor este garantul democrației și al statului de drept, iar un proces electoral corect este atât în interesul competitorilor electorali, cât și al societății per ansamblu, considerăm oportună dezbateră și adoptarea prezentei propuneri legislative.

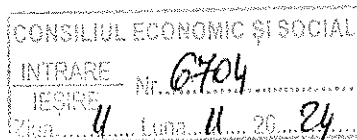
În numele inițiatorilor,

RADU-MIHAI MIHAIL, Senator USR

ȘTEFAN-IULIAN LŐRINCZ, Deputat USR

ALIN-GABRIEL APOSTOL, Deputat USR

DIANA-ANDA BUZOIANU, Deputată USR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Senat

Camera Deputaților

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și a Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. - Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 20 mai 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 27, alineatul (1), după litera g) se introduce o nouă literă, lit. g¹), cu următorul cuprins:

„g¹) rezolvă întâmpinările și sesizările prevăzute la art. 89¹ alin. (2);”

2. După articolul 89 se introduce un nou articol, art. 89¹, cu următorul cuprins:

„Art. 89¹. -

(1) Președintele biroului electoral al secției de votare sau, în lipsa acestuia, locțiitorul este obligat să primească și să atribuie un număr de înregistrare pentru orice întâmpinare sau sesizare scrisă cu privire la nereguli produse în timpul procesului de votare, înaintată de membri ai biroului electoral al secției de votare, candidați, observatori acreditați, reprezentanți acreditați ai presei scrise, radioului și televiziunii, români și străini, ori alegători prezenți în secția de votare pentru exercitarea dreptului de vot. În cazul în care i se înaintează întâmpinarea sau sesizarea în dublu exemplar, președintele biroului electoral al secției de votare, respectiv locțiitorul acestuia va menționa și pe copia ce rămâne la persoana care înaintează întâmpinarea sau sesizarea numărul sub care aceasta este înregistrată.

(2) În cazul în care președintele secției de votare sau, în lipsa acestuia, locțiitorul nu înregistrează întâmpinarea sau sesizarea formulată de către una dintre persoanele prevăzute la alin. (1), aceasta poate transmite întâmpinarea sau sesizarea electronic către biroul electoral de circumscripție. Biroul electoral de circumscripție va transmite persoanei care înaintează întâmpinarea sau sesizarea numărul sub care este înregistrată și va dispune măsurile necesare pentru a o soluționa.”

3. La articolul 94, alineatul (3), după litera h) se introduce o nouă literă, lit. h¹), cu următorul cuprins:

„h¹) o rubrică separată, destinată membrilor biroului secției de votare care refuză să semneze procesul-verbal. Această rubrică va include: numele, prenumele și semnătura acestora, motivul refuzului de a semna, precum și eventuale mențiuni sau observații;”

4. La articolul 94, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului electoral nu are nicio influență asupra valabilității procesului-verbal și a alegerilor.”

5. La articolul 108, după litera p), se introduc două noi litere, lit. p¹) și p²), cu următorul cuprins:

„p¹) refuzul președintelui biroului electoral sau al locțiitorului acestuia de a primi și înregistra o întâmpinare, contestație sau orice altă cerere, formulată în scris;

p²) refuzul președintelui biroului electoral sau al locțiitorului acestuia de a permite membrilor biroului secției de votare completarea rubricii separate din procesul-verbal, prevăzute la art. 94 alin. (3) lit. h¹);”

6. Articolul 109 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Contravențiile prevăzute la art. 108 lit. h), j), k), n), o), v) și w) se sancționează cu amendă de la 600 lei la 1.000 lei, cele prevăzute la lit. c)-f), cu amendă de la 1.000 lei la 1.400 lei, cele prevăzute la lit. i), l), m) și r)-u), cu amendă de la 1.400 lei la 2.000 lei, iar cele prevăzute la lit. a), b), g), p), p¹), p²), q), x), y) și z), cu amendă de la 2.200 lei la 3.000 lei.”

7. La articolul 110, alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) președintele biroului electoral de circumscripție, pentru faptele prevăzute la art. 108 lit. j), l), p¹), p²), r), s), t) și z);”

Art. II. - Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 31.08.2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 27, alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, lit. b¹), cu următorul cuprins:

„b¹) rezolvă sesizările prevăzute la art. 46 alin. (18);”

2. La articolul 46, alineatul (17) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(17) Președintele biroului electoral al secției de votare sau, în lipsa acestuia, locțiitorul este obligat să primească și să atribuie un număr de înregistrare pentru orice sesizare scrisă cu privire la nereguli produse în timpul procesului de votare, înaintată de membri ai biroului electoral al secției de votare, candidați, observatori ori alegători prezenți în secția de votare pentru exercitarea dreptului de vot. În cazul în care i se înaintază sesizarea în dublu exemplar, președintele biroului electoral al secției de votare, respectiv locțiitorul acestuia va menționa și pe copia ce rămâne la persoana care înaintază sesizarea faptul că a luat cunoștință de sesizarea respectivă și numărul sub care aceasta este înregistrată.”

3. La articolul 46, după alineatul (17) se introduce un nou alineat, alin. (18), cu următorul cuprins:

„(18) În cazul în care președintele secției de votare sau, în lipsa acestuia, locțiitorul nu acceptă sesizarea formulată de către una dintre persoanele prevăzute la alin. (17), aceasta poate transmite sesizarea electronic către biroul electoral județean sau al sectorului municipiului București. Biroul electoral județean sau al sectorului municipiului București va transmite persoanei care înaintază sesizarea numărul sub care este înregistrată și va dispune măsurile necesare pentru a o soluționa.”

4. La articolul 49, alineatul (3), după litera h) se introduce o nouă literă, lit. h¹), cu următorul cuprins:

„h¹) o rubrică separată, destinată membrilor biroului secției de votare care refuză să semneze procesul-verbal. Această rubrică va include: numele, prenumele și semnătura acestora, motivul refuzului de a semna, precum și eventuale mențiuni sau observații;”

5. La articolul 49, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Procesul-verbal se semnează de președintele biroului electoral al secției de votare și de ceilalți membri și va purta ștampila de control a biroului electoral. Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului secției de votare nu influențează valabilitatea procesului-verbal.”

6. La articolul 53, după litera p), se introduce o nouă literă, lit. p¹), cu următorul cuprins:

„p¹) refuzul președintelui biroului electoral sau al locțiitorului acestuia de a permite membrilor biroului secției de votare completarea rubricii separate din procesul-verbal, prevăzute la art. 49 alin. (3) lit. h¹);”

7. La articolul 54, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Contravențiunile prevăzute la art. 53 lit. b), c), d), e), g), j), k), l), m), o), ș), ț), u), v) și z) se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.500 lei, cele de la lit. f), h), q), t), w), x) și z'), cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei, cele de la lit. a), i), n), p), p'), r), s) și y), cu amendă de la 4.500 lei la 10.000 lei.”

8. La articolul 54, alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) președintele biroului electoral județean, biroului electoral de sector sau al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, pentru faptele prevăzute la art. 53 lit. j), p), p'), ș) și v);”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI
Nicolae-Ionel CIUCĂ

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
Vasile-Daniel SUCIU